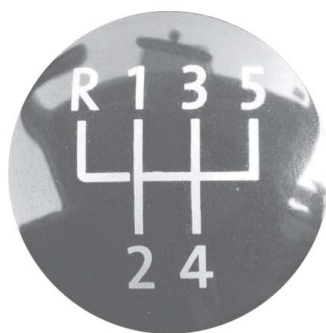

JE ČAS PŘEŘADIT

Cesta k násobení v zakládání sborů

DIETRICH SCHINDLER

Předmluva: Dave Ferguson

Název originálu: **SHIFT – The Road to Level 5 Church Multiplication**
Copyright © 2021 Dr. Dietrich Schindler
www.dietrichschindler.com

Je čas přeradit – Cesta k násobení v zakládání sborů

1. české vydání

Vydavatel: 2021 © PROMISE CZ, z. s.

PROMISE CZ

Mail: info@promisecz.org

www.promisecz.org

Překlad z anglického originálu: Mgr. Radka Brahová

Korektury: MUDr. Michaela Šramlová, Ing. Kateřina Šurmanová

Obálka a sazba: Ing. Jindřich Novák

Veškerá práva českého vydání vyhrazena. Žádná část této knihy nesmí být v jakékoli formě reprodukována bez předchozího písemného svolení vydavatele.

Neoznačené biblické verše jsou citovány z Českého ekumenického překladu © 2007 Česká biblická společnost. Biblické verše označené zkratkou ČSP jsou z Českého studijního překladu Bible © 2009 Nadační fond překladu Bible. Verše označené B21 jsou citovány z Bible – překlad 21. století © 2009 Biblion, Praha.

ISBN: 978-80-87812-37-2

VĚNOVÁNÍ

Øivindu Auglandovi
Nadšenému následovníkovi Ježíše Krista
Vizionářskému budovateli království
Člověku, který umí skvěle spojovat
Nevysychajícímu zdroji neobvyklých nápadů
Nekonvenčnímu
Zábavnému
Příteli

PŘEDMLUVA

Ve světě zakládání sborů je jen málo originálních osobností – mužů a žen, kteří mluví jedinečným hlasem a ukazují nám jedinečný pohled na věc. Většina našich snah o násobení sborů často končí vznikem kopie. Dietrich Schindler není kopie. Je to rozhodně originál. Jednoduše řečeno, hlas tohoto vůdčího myslitele by si měl vyslechnout každý zakladatel sboru, který chce násobit učedníky a být katalyzátorem hnutí zakládání nových sborů. *Je čas přeradit* je Dietrichovou snahou vzít náš svět zakládání sborů, naklonit ho podél jeho osy a pak se z trochu jiného úhlu pohledu zeptat: „Zkusili jste se někdy na to, jak zakládat sbory, podívat *tímto* způsobem?“

Toto je neobvyklá kniha o zakládání sborů. Její jedinečnost spočívá v tom, že Dietrich klade těžké otázky, ale nenabízí jednoduché odpovědi. V době, kdy je pro nás pohodlné „dělat věci tak, jak se vždycky dělaly“, tato kniha nabízí opačný pohled a říká, že se naše metody musí změnit, aby vyšly vstříc měnící se době. Jak sám říká: „Tohle není další kniha o tom, jak zakládat sbory. Je to kniha o tom, jak zakládat sbory *nekonvenčně*.“ V knize *Je čas přeradit* nám velice obdarovaný autor skvělým způsobem předává moudrost. Otevírá nám oči a ukazuje, jak bychom měli zakládat sbory, i zvláštní nové způsoby, jimiž Bůh působí v západním světě.

Stejně jako je tohle neobvyklá kniha, je i Dietrich Schindler neobvyklý člověk. Je to vůdčí myslitel, ale je to také člověk z praxe, který založil několik sborů. Ví, jak začít od nuly a rozjet něco smysluplného, ale zná i odpovědnost za vedení iniciativy zakládání sborů pro celou denominaci. Jako Američan s německými kořeny se dobře orientuje v post-křesťanské kultuře, ale chápe i jedinečnost amerického kontextu. Je mentorem, který nám umožňuje čerpat ze svých úspěchů, ale přitom se nebojí otevřeně se přiznat ke svým bojům. Na světě je jen málo lidí, kteří by měli oprávnění, zkušenost i nadání k tomu, aby sepsali to, co najdete v této knize. Važte si této knihy. Čtěte ji s chutí. Dejte ji dalším lidem. Mluvte o ní s druhými. Je to neobvyklý nový průvodce pro nás všechny, kdo rádi zakládáme nové sbory, ale bojujeme se všemi těmi uhlazenými návody, jak na to.

Dave Ferguson

Vedoucí vizionář – NewThing

Autor – *Hero Maker: Five Essential Practices for Leaders to Multiply Leaders* (Tvůrce hrdinů: Pět nezbytných praktických způsobů násobení vedoucích)

ÚVOD

Stalo se to před mnoha lety na jednom předměstí německého Frankfurtu. Náš čtyřletý syn Erich byl se mnou v autě. Nevzpomínám si už přesně, proč jsme si tehdy museli od spolupracovníka půjčit ono auto, Fiata Pandu, ale nakonec jsem se ocitl za volantem a Erich na zadním sedadle.

Stáli jste někdy vedle řetězové pily puštěné na plný výkon? Nedělám si legraci. Fiat Panda z roku 1980 je ve vysokých otáčkách blízkým příbuzným motorové pily. Hluk byl tak silný, že jsem si nemohl se synem normálně povídat. Aby toho nebylo málo, motor byl vzadu a byl oddělený jen velice tenkou přepážkou a Erich byl hned na její druhé straně.

Asi jsem se musel zamyslet, když jsem najednou slyšel, jak na mě Erich ze zadního sedadla křičí: „*Přeřad', tati, přeřad'!*“ Jedna z rychlostí doslova ječela. Na mého synka to bylo příliš. Věděl, jak to napravit: tatínek musí přeřadit.

Zakládání sborů se hodně podobá řízení auta s manuální převodovkou. Abychom se mohli pohnout vpřed, musí vedoucí přeřadit. Ale zdraví zakladatelé sborů vědí, jak přeřadit oběma směry – nahoru i dolů, jak si to vyžaduje situace – dříve, než motor začne „řvát“.

Po pětatřiceti letech zakládání sborů v Německu něco vím o tom, kdy a jak přeřadit. Zkuste se na dvanáct kapitol této knihy dívat jako

na převodovku, která si zaslouží naši pozornost. Konvenční služba zakládání sborů ukazuje, jak máme reagovat na různé situace ve službě. A tato konvenční moudrost nám často chybí.

To, co budete číst, vás zavede na pátý rychlostní stupeň násobení sborů. Služby na pátém rychlostním stupni jsou poháněny násobením na všech úrovních. Soustředí se na žeň, a ne na stodolu. Žijí mnohem víc pro hnutí než pro pomníky. Služeb zakládání sborů na pátém rychlostním stupni je jako šafránu, jsou však budoucností šíření Božího království. Bude si to vyžadovat nekonvenční vedení, nová paradigmatata pro praxi a trajektorii, která se zaměřuje na lidi, kteří jsou mimo království.

V knize *Je čas přeradit* se snažím odhalit jak nesprávné myšlení, tak i současná řešení, která – pokud se jimi řídíme – vedou k lepší kvalitě i počtu nově založených sborů a výsledkem je hnutí na pátém rychlostním stupni. Naskočte si ke mně. Zapněte si bezpečnostní pásy a pojďme spolu vyrazit do krásného a riskantního dobrodružství zakládání nových sborů. Pojedeme rychle i pomalu, jak si to bude vyžadovat situace na cestě. Užijte si to!

1.

Přeřad'te od organizace k organismu

*„Snažíme se pomocí organizace vytvořit život,
místo abychom byli organismem, který žije.“*

E. Stanley Jones¹

Naše obvyklé předpoklady ohledně zakládání sborů nás klamou. O jaké předpoklady jde? Pokud se v nově zakládaných sborech objevují velké skupiny lidí, všechno je v pořádku.

Znám jedno „hnutí zakládání sborů“, které nezaloží novou místní službu, pokud nebude mít v den oficiálního rozjezdu zaručenou účast minimálně čtyř set lidí! (Nápověda: tato služba nepůsobí v Evropě.) Zakládání sborů není věc opírající se o počty, neboli čím více lidí, tím lepší služba. Zakládání sborů představuje radikální ontologickou změnu. Nejde o to, kolik lidí přijde v den oficiálního rozjezdu; ze všeho nejvíce záleží na tom, jak moc budou lidé proměněni evangeliem.

Mnoho současných služeb zakládání sborů je uspořádáno jako firma, jejíž model se zaměřuje na administrativní vedení. Obdaro-

¹ E. Stanley Jones, *The Christ of Every Road* (New York: Abingdon Press, 1930), s. 248.

vaný vedoucí vede již obrácené a rozhodnuté křesťany k tomu, aby zorganizovali zrození nového sboru. Ale ono to není pravé zrození. Je to jen reorganizace věřících z jednoho církevního místa do jiného místa, kde se začnou scházet. V tom spočívá krize současného zakládání sborů v západním světě: církve organizujeme, aniž bychom jim umožnili se opravdu zrodit.²

Funguje to asi takto. Povoláný a obdarovaný vedoucí inspiruje další křesťany, aby se k němu připojili a založili nový sbor. Pravidelně se scházejí, aby se modlili a plánovali. Vypracují postup, jehož pomocí založí nový sbor. Plán bude často popisovat i formu bohoslužby a to, jaké programy bude sbor nabízet. Evangelizace a výuka učedníků se stávají jakýmsi nevlastními a podivně vyčnívajícími dětmi projektu. Týmy zakládání sborů instinktivně dělají to, co umí, což ve většině případů souvisí s tím, jak fungují stávající sbory, z nichž pocházejí. Proto nakonec sklouznou k *organizačnímu* zakládání sborů na úkor *organického* zakládání sborů.

Vedoucí nového projektu si často nejsou vědomi toho, co se opravdu děje, a smysl sboru omezí na pouhou akci či aktivitu. Sbor se tak stane synonymem bohoslužeb, které se stanou hlavní hnací silou služby, což se pak převádí na počet účastníků, dávání, počet pracovníků, techniku a image.

Jaké předpoklady leží v pozadí způsobu, jímž v západních společnostech zakládáme nové sbory? Prvním z nich je kontrola. Musíme klást velký důraz na organizaci a příliš neriskovat. Nic není možné ponechat náhodě. Peníze, lidé, školení, hudba, programy a propagace musí jít ruku v ruce, jinak nebude možné zaručit úspěch. Druhým předpokladem je vysoká viditelnost. „Čím větší,

2 Vzpomínám si na známá slova Johna Wimbera: „Pomocí zásad růstu církve můžete založit i benzínku.“

čím lepší“, to je naše motto. Proto sbory rozjíždíme s velkou parádou, protože „nebudeme mít druhou možnost udělat dobrý první dojem“. A právě ten první dojem, ten faktor úžasu, se počítá. Třetím předpokladem je profesionální dojem. V takovém sboru se amatéři ani nemusejí namáhat s přihláškou. Je to přeci jen vážná práce a mohou ji zvládnout jen teologicky vzdělaní a na adrenalinu závislí vysocí obdarovaní lidé. Čtvrtou věcí je osobnost. Právě obraz, který vytváří ten, kdo stojí vepředu, bude přitahovat lidi a bude je motivovat, aby se vrátili. Lidé žádají vynikající řečnické schopnosti, skvělý hudební doprovod a technologické zajištění na potřebné úrovni. A to, co lidé chtějí, to také dostanou.

Já se zde snažím nastolit otázku obsahu a podstaty. Pragmatismus má v sobě magnetismus. Když se však rozhodneme svěřit své úsilí při zakládání sborů do rukou boha zvaného „dělej, co funguje“, nemělo by nás překvapit, když mu nakonec upadnou kola a celé se to bude poroučet k zemi. Současnou oblíbenou závislostí mnoha vedoucích zakládajících sborů je moc přitažlivosti (více lidí rovná se více peněz a zdrojů).

Protijedem na pragmatismus je modlitba, která znamená naprosté podřízení se Bohu a spoléhání se na to, že Bůh bude mít vše pod kontrolou.

V našem zakládání sborů potřebujeme Ducha svatého! Když je na místě řídiče Duch svatý, vzdáváme se kontroly, jsme pokořeni a více než na úspěchu nám záleží na hledání Boží tváře, investuje-

Potřebou dnešní doby však je návrat k důrazu na zakládání sborů opírající se o obrácení, které vede k organicky rostoucím sborům.

me do nedokonalých lidí a dokážeme si lépe poradit s nepříznivými okolnostmi.

V současném zakládání sborů máme sklon zanedbávat volání lidí ze světa k tomu, aby začali následovat Ježíše. Raději nejprve shromáždíme základní skupinku věřících. Teprve když je pohromadě tým vysoce nadšených lidí, začne vedoucí zakladatel sboru evangelizovat. Potřebou dnešní doby však je návrat k důrazu na zakládání sborů opírající se o obrácení, které vede k organicky rostoucím sborům. Jak se k tomu můžeme dostat?

V prvotní církvi byly všechny nově založené sbory v podstatě sbory obrácených lidí. Apoštol Pavel začal svou službu zakládání sborů v Evropě poté, co se hned na začátku obrátila ke Kristu žena jménem Lydie (Skutky 16,11–15). Napřed tu bylo obrácení a teprve pak zakládání sborů.

Organicky založené sbory nebudou opomíjet organizaci. Všechny zdravé a rostoucí věci, ať už to jsou rostliny, živočichové, lidé nebo sbory, potřebují pro další rozvoj strukturu. V případě zakládání sborů opírajícího se o obrácení bude organický rozvoj diktovat strukturu, která umožní další růst. Struktura se stane podřízenou novému narození.

Biblické důkazy pro zakládání sborů na základě obrácení

Když čteme knihu „Skutků Ježíšových vykonaných prostřednictvím učedníků v moci Ducha svatého“, narazíme tam na slova „bylo přidáno“ (2,41; ČSP). Při pěti různých příležitostech v knize narazíme na pojem *prostithémi* (tj. dodat nebo růst). Používá se k popisu růstu pomocí obrácení, které umožňovalo růst sboru.

Zamyslete se nad následujícími shrnujícími verši z knihy Skutků, které popisují ranou církev. „Ti, kteří přijali jeho (Petrovo) slovo, byli pokřtěni a *přidalo se* k nim toho dne na tři tisíce lidí“ (2,41). „A Pán denně *přidával* k jejich společenství ty, které povolával ke spáse“ (2,47). „Ale mnozí z těch, kteří slyšeli Boží slovo, uvěřili, takže *jich bylo* již na pět tisíc“ (4,4). „Slovo Boží se šířilo a počet učedníků v Jeruzalémě velmi *rostl*. Také mnoho kněží přijalo víru“ (6,7). „A tak církev v celém Judsku, Galileji a Samaří měla klid, vnitřně i navenek rostla, žila v bázni Páně a *vzrůstala* počtem, protože ji Duch svatý posiloval“ (9,31). Sbor v Jeruzalémě byl sborem, který vznikl a rostl na základě obrácení prostřednictvím Petrova kázání v moci Ducha svatého.

Sbor v Antiochii vznikl také za pomoci nově obrácených: „Po smrti Štěpánově nastalo v Jeruzalémě pronásledování. Ti, kteří se odtud rozprchli, dostali se až do Fénicie, na Kypr a do Antiochie; slovo evangelia však zvěštovali jenom Židům. Ale někteří z nich, původem z Kypru a z Kyrény, začali po svém příchodu do Antiochie zvěstovat Pána Ježíše také pohanům. Moc Boží byla s nimi, a veliké množství lidí uvěřilo a obrátilo se k Pánu“ (11,19–21).

První sbor v Evropě vznikl ve Filipech a i on rostl pomocí obrácení. „V sobotu jsme vyšli za bránu k řece, protože jsme se domnívali, že tam bude modlitebna; posadili jsme se a mluvili k ženám, které se tam sešly. Poslouchala nás i jedna žena jménem Lydie, obchodnice s purpurem z města Thyatir, která věřila v jediného Boha. Pán jí otevřel srdce, aby přijala, co Pavel zvěštoval“ (16,13–14). Tak se zrodil sbor ve Filipech, jemuž Pavel později napsal list Filipským.

Sbory v Jeruzalémě, Antiochii a Filipech vznikly na základě obrácení nevěřících Židů a pohanů ke spáse v Ježíši Kristu. Co se z těchto textů dozvídáme? Dozvídáme se, že růst na základě obrácení je darem, který dává Bůh. Když lidé dojdou k víře v Ježíše Krista, je to

díky působení Ducha svatého v životech posluchačů. V 1. Korintským 3,7 to Pavel shrnuje těmito slovy: „A tak nic neznamená ten, kdo sází, ani kdo zalévá, nýbrž Bůh, který dává vzrůst.“ Je to Bůh, kdo způsobuje obrácení tím, že používá lidské posly, kteří nesou poselství evangelia.

Co bylo v době Nového zákona normou, to je dnes anomálie. Proč?

Překážky pro zakládání sborů pomocí obrácení

Podle mého názoru existuje pět důvodů, proč nevidíme lidi přicházet ke Kristu jako základ pro zakládání nových sborů.

Lidé, které se snažíme oslovit, již prošli učednictvím

Všichni, které se snažíme oslovit, byli ve svém myšlení a jednání formováni populární kulturou. V evropském kontextu to znamená svobodu *od* náboženství a příklon *k* osobní preferenci. Věci, které nejlépe fungují pro mě na základě mého osvíceného názoru, jsou ty správné. Obvykle to vede k benevolentnímu narcismu. Stávají se z nás laskaví lidé, jejichž skutečným zájmem je vlastní posun vpřed. Konečná pravda je jakýsi všelék, který patří někam do středověku, kdy byla jedinou autoritou církev. Dnes existuje spousta pravd založených na osobní preferenci. Pravda se tak stala soukromou věcí. Dnes „nakupujeme“ v tom, co Bryan Wilson označuje jako „supermarket nahodilého poznání“.³ Největší hřích v sekulární kultuře Evropy je netolerance; odvážit se říct jinému člověku, že se mýlí, když se drží své „pravdy“.

3 Bryan R. Wilson, *Religion in Secular Society* (Baltimore: Penguin Books, 1969), s. 106.

Všichni sekulární lidé mají určitou spiritualitu. Sekulární spiritualita je individualizovaná a konzumní. Sociolog Christian Smith to popisuje jako moralistický terapeutický deismus (MTD): „moralistický“ = Bůh chce, abych byl dobrý člověk, ale ne blázen; „terapeutický“ = Bůh nebo náboženství by mi měli pomoci, abych se cítil dobře; „deismus“ = Bůh je myšlenka, která má ozvláštnit náš život, ale ne někdo, kdo by opravdu cokoli dělal.⁴

Žijeme v době, kdy většina lidí věří, že život je možné docela dobře žít bez Boha. Nahrazují ho přesvědčením, že k tomu, aby se lidem dobře dařilo, stačí lidské úsilí. Adam Seligman vytvořil pojem „sázka moderního věku“, kterým popisuje úsilí o dosažení tohoto dobrého života (požehnaného života) bez Boha, který by byl jeho základem.⁵ Kapitalismus se stává kontextem, v němž je vyvyšováno Já (společenský systém) – aniž by Bůh byl zdrojem prosperity a dobroty.

Naše očekávání ohledně toho, co Bůh dokáže udělat, jsou výrazně „zkrocená“

Obecný předpoklad ohledně toho, jak zakládáme sbory, se odráží v tom, že Bůh se pro mnohé z nás „zmenšil“. Tradičně sbory vznikají s pomocí týmu zakladatelů, základní skupiny křesťanů. Tým zakladatelů tvoří obvykle skupina věřících, kteří se spojili, aby se společně vydali na cestu zakládání nového sboru. Skupina uvažuje mimo jiné o nové filozofii služby sboru, jeho strukturální formě, úlohách ve službě a o tom, jak budou vypadat bohoslužby. Te-

4 Andrew Root, *Faith Formation in a Secular Age: Responding to the Church's Obsession with Youthfulness* (Grand Rapids: Baker Academic, 2017), s. xvi.

5 Kompletní rozbor najdete v Adam Seligman, *Modernity's Wager* (Princeton, NJ: Princeton University Press, 2000).

Obecný předpoklad ohledně toho, jak zakládáme sbory, se odráží v tom, že Bůh se pro mnohé z nás „zmenšil“.

prve když se sbor rozběhne, začnou se věnovat evangelizaci a výchově učedníků. To je podle mě vážná chyba.

Místo toho, abychom umožnili Novému zákonu, aby ovlivňoval to, jak budeme zakládat sbory, skláníme se

před diktátem obecně přijímaných předpokladů. Zakládání sborů opírající se o obrácení bylo v životě rané církve normativní. V očekávání současných zakladatelů sborů je to velká výjimka.

Zamyslete se nad slonem. Jak krotitel v cirkusu zkrotí silného slona? Ve velice raném věku slona přiváží za nohu ke kolíku v zemi. Ať se slůně snaží, jak chce, nemá dost síly na to, aby si poradilo s řetězem a kolíkem. Když roste, začne být silnější. Přestože je fyzicky schopné osvobodit se od omezení daného kolíkem, nedokáže to. Slon byl zkrocen. Naučil se věřit, že jeho život budou ovládat řetěz a kolík. A ony ho ovládají.

My jsme se naučili, že existuje jen jediný způsob, jak zakládat sbory, a tím je nový sbor připravit organizačně, místo abychom očekávali, že mu Bůh vdechne život. Stal se z nás slon připoutaný řetězem ke kolíku, který si není schopen představit, že Bůh má možná lepší řešení.

Chybí nám vzory zakládání sborů opírající se o obrácení

Byli jste někdy zapojení ve sboru, který byl založen pomocí nových věřících? Většina z nás neviděla ani nezažila zakládání sboru opírající se o obrácení. V Německu vidíme jiskřičky naděje.

Nový sbor Svobodné evangelické církve v Lüneburgu v severním Německu vznikl na základě obrácení řady lidí. Asi před třiceti lety se v tomto městě konala stanová evangelizace. Duch svatý mocně působil. Více než čtyřicet lidí dalo své životy Ježíši jako svému Pánu a Spasiteli. Žeň byla tak obrovská, že se evangelista na plný úvazek vzdal své služby a stal se zakladatelem sboru. Sboru se velice dařilo a založil další sbor, a při tom celou dobu kladl důraz na evangelizaci.

Během sedmi let, kdy jsme s manželkou Jan zakládali Svobodný evangelický sbor v Mannheimu, jsme díky úžasné Boží milosti zažili šedesátiprocentní míru obrácení! Evangelizace vždy byla v našich modlitbách, na našich rtech a řídila naše kroky. A Bůh nám hojně požehnal.

Marcus Rose a jeho organizace nazvaná „Hoffnung Deutschland“ (Naděje Německa) založili stovky minisborů opírajících se o znovuzrození lidí, hlavně v městských aglomeracích jako Berlín. Marcus a jeho spolupracovníci chodí do barů a nočních klubů a říkají evangelium návštěvníkům. Někteří z nich uvěří v Krista. To, co udělají pak, je fantastické. Místo aby vytrhli tyto nové křesťany z jejich kontextu (barů a klubů) a přesunuli je do jiného kontextu, snaží se je udržet tam, kde je našli. Nové minisbory se rodí v naprosto sekulárním prostředí a jsou vedeny tak, aby lidé i v tomto prostředí rostli v Kristu. Vedlo to k tomu, že řada z jejich nových sborů má více lidí, kteří ještě nejsou křesťany, než následovníků Ježíše Krista.

Nedávno se v jihozápadním městě Stockerau s 15 000 obyvateli zrodil nový sbor, a to s pomocí kurzu nazvaného MyLife Workshop. Kurz byl propagován v místních novinách a k velkému překvapení několika křesťanů, kteří reklamu zveřejnili, se na něj přihlásili naprosto cizí lidé, kteří neznali Ježíše. Tito lidé uvěřili v Krista a vznikla malá skupinka. Z ní vyrostl nový sbor.

Kam obvykle jdeme, když hledáme modely zakládání sborů opírající se o obrácení? Cestujeme do Afriky, Asie a Jižní Ameriky. Nasedneme na letadlo, ponoříme se do jiné kultury a pozorujeme mnoho velkých hnutí, kterým Bůh dává vznik na jiných kontinentech. A to je ten problém. Musíme zřejmě jet na jiný kontinent, abychom viděli mocné působení Božího Ducha.

Můžeme však prožít to, co nám tak silně chybí. Co nám brání v tom, abychom se stali dalším dobrým příkladem zakládání sborů opírajícího se o znovuzrození? Musíme se stát příkladem, který naše společnost potřebuje. Musíme druhým ukázat, že zakládání sborů opírající se o znovuzrození je skutečně možné, dokonce i tam, kde žijeme!

Náš přístup k zakládání sborů je pastorační, ale má být misionální

Většina zakladatelů sborů jsou pastýři, kteří občas fungují jako misionáři. Musí se stát misionáři, kteří občas fungují jako pastýři. Kazatelé, kteří působí jako zakladatelé sborů, jsou pochopitelným jevem. Školí nás profesori, kteří jsou v zásadě učiteli. Vyučujícími se jen zřídka stávají apoštolové a evangelisté. Proč? Protože apoštolové a evangelisté nemají trpělivost, kterou člověk potřebuje, aby mohl být profesorem. Raději chtějí být v přední linii, než aby mluvili o tom, jaké to je být v přední linii, a k tomu známkovali referáty.

Pastorační přístup, který v teologickém vzdělávání zcela převládá, pronikl i do našeho přístupu k zakládání sborů. Zakladatel sboru s pastoračním přístupem tak bude věnovat spoustu času sezení za stolem. To ho učili – dobře se připravuj, starej se o stádo a nezanedbávej studium Božího slova. Tento přístup často vede k soustředění se na nalezené místo na hledání ztracených.

V tom, abychom zažili zakládání sborů opírající se o obrácení, nám brání nedostatek víry v to, co Bůh chce

To je asi nejzávažnější z pěti důvodů, proč nevidíme nové sbory opírající se o obrácení. Nevidíme je, protože je nehledáme. Nehledáme je, protože se nedíváme na Boha. Bůh miluje „velkou, chlupectou a odvážnou“ víru.

Jaký je rozdíl mezi velkou vírou a malou vírou?

Velká víra se vždycky spoléhá na to, že Bůh dokáže udělat věci, které jsou za hranicí lidských možností a schopností. Malá víra spoléhá na to, že Bůh dá to, co obvykle dokážeme zajistit sami svým lidským úsilím. Zakládání sborů tak snižujeme na to, co dokážeme udělat sami. Není potřeba velké víry, když práci zvládneme sami. Velká víra se projeví v „útočné“ modlitbě – děkování Bohu za zázraky nového narození ještě dříve, než se stanou. Malá víra se projevuje „obrannou“ modlitbou: „Pane, ochraňuj nás, buď s námi, chraň nás, uzdrav nás, pomoz nám...“ Malá víra se vyznačuje modlitbami zaměřenými na „nás“.

Zakládání sborů je jako stvoření. Bůh stvořil náš svět dvakrát. První stvoření bylo živou představou v mysli samotného Boha, jak bude vypadat plně stvořený svět. Byl to Boží vlastní sen nebo vize. Druhé stvoření se odehrálo, když Bůh promluvil, a stalo se. I sbory jsou zakládány dvakrát: nejprve v srdcích zakladatelů sborů, a pak viditelně.

Právě ve vizi je akce. Musíme se naučit modlit se v souladu s vizí zakládání sborů opírajícího se o obrácení místo podle scénáře toho, co vždy bylo.

Cesty k zakládání sborů opírající se o obrácení

To vše nás přivádí ke klíčové otázce: Jak se můžeme stát zakladateli sborů, kteří kladou důraz na obrácení lidí? Dovolte mi navrhnout tři cesty, kterými se můžeme vydat: hledat, navazovat vztahy, komunikovat.

Hledat: Podívat se na budoucnost Božíma očima a říct „ano“!

Autor listu Židům nám říká: „Bez víry však není možné zalíbit se Bohu. Kdo k němu přistupuje, musí věřit, že Bůh jest a že se odměňuje těm, kdo ho hledají“ (Žd 11,6). Ježíš vedl své učedníky na žeň a řekl jim, že žeň je hojná (Mt 9,35–38). Proč to Ježíš udělal? Proto, že jeho učedníci neměli vizi pro žeň (a nemáme ji ani my jako jeho učedníci v dnešní době). Budoucnost každé práce od Boha leží ve žni, ne ve stodole. Znamená to, že budoucnost úsilí o zakládání sborů je realita žně. Víra vidí žeň ještě předtím, než je shromážděna do stodoly. Víra ignoruje to, jak věci vypadají teď, a spoléhá se na Boha ohledně toho, jak vypadat budou. Jak má vypadat budoucnost? Budoucnost v Božích očích je plná nových věřících. Vidíme to, co vidí on? Vidět to, co vidí Bůh, a děkovat mu za to ještě dříve, než žeň sebereme do stodoly, se označuje jako *víra*.

Víra je založena na naději. „Věřit Bohu znamená spolehnout se na to, v co doufáme“ (Žd 11,1). Anglické slovo pro naději, *hope*, pochází ze staroanglického slova „hoppen“, které vyjadřuje to, že člověk skáče nadšením v očekávání toho, co se má stát. Skáčeme radostí v naší víře, když přemýšlíme nad tím, co přinese – bohatou žeň?

Vztah: Být Kristem druhým

Velká část Ježíšova života se pojila se vztahy. Trávil spoustu času s učedníky, ale i s hříšníky. My bychom měli dělat to samé. Pojivem všech zdravých nových sborů jsou vztahy.

Vedoucí, který zakládá sbor, by se měl soustředit na navázání alespoň padesáti vztahů s nevěřícími, než vůbec začne *uvažovat* o pořádání bohoslužeb. Musíme se naučit dávat lidem dar našeho času.

Co ale uděláme s časem, který jim věnujeme? Děláme tři věci: nasloucháme (naslouchání je dnešním jazykem lásky), dozvídáme se různé věci (jaké jsou jejich sny, přání, frustrace, naděje, obavy?), vyjadřujeme empatii („cítím totéž“).

Jako zakladatelé sborů říkáme ztraceným lidem, že potřebujeme jejich pomoc. Naším projektem je založit sbor pro tu či onu skupinu lidí. Pak jdeme k těmto lidem a zajistíme si jejich pomoc tím, že jim řekneme: „Byl bys ochoten pomoci mi pochopit tvou životní situaci? O čem sníš? Co tě dovede rozčítit? Co děláš ve volném čase? Jak si představuješ dobrý život? Za co bys byl ochoten zemřít? Co čteš? Kdybys mohl Bohu položit jednu otázku, na co by ses zeptal?“

Než můžeme něco říct, musíme se něco dozvědět. Abychom se mohli něco dozvědět, musíme naslouchat. Když budeme naslouchat a dozvídat se, získáme důležitý vhled do životů lidí, které se snažíme oslovit. Čas, který si uděláme na to, abychom se od nich a o nich něco dozvěděli, bude také příležitostí pro navázání blízkého vztahu.

Musíme se naučit dávat lidem dar našeho času. Děláme tři věci: nasloucháme, dozvídáme se různé věci, vyjadřujeme empatii.

Komunikace: Přinášet evangelium našim nevěřícím přátelům smysluplným způsobem

Někteří zakladatelé sborů dokážou skvěle navazovat vztahy s ne-křesťany, ale tím to také končí. Neumějí vyzvat nevěřícího přítele, aby udělal další krok, který by ho přirozeně vedl k životu s Kristem. Potřebujeme proto příležitosti, které jim umožní navázat kontakt nejen s námi, ale i s živým Bohem.

Kurzy Alfa jsou jedním ze způsobů, jak přivést lidi do Božího království. Absolvovalo je už více než 30 miliónů lidí a řada z nich našla nový život v Kristu. Přesto to není evangelizační nástroj, který by byl vhodný pro všechny. V našem postmoderním prostředí se najde řada lidí, kteří nebudou otevření vůči doktrinálnímu přístupu, který Alfa nabízí.

Pro lidi, kteří o křesťanství prakticky nic nevědí nebo se o ně nijak zvlášť nezajímají, je určen kurz MyLife Workshop. Začíná u narcismu nevěřících. Ve většině případů totiž lidé milují sami sebe a rádi mluví o sobě – mnohem raději, než by diskutovali o křesťanské nauce.

Kurz v šesti setkáních vede lidi k obrazu evangelia, který vyplývá z jejich vlastní osobní bolesti a utrpení. V Německu, kde byla pořádána většina těchto workshopů, asi čtvrtina nekřesťanů, kteří je absolvovali, odevzdala svůj život Kristu. Doufáme, že kurzy MyLife Workshop budou pro mnoho lidí, kteří jsou nyní daleko od Boha, vstupním bodem do nového života v Kristu. Kurz se tak může stát velice užitečnou pomůckou pro zakládání sborů opírající se o obrácení. Více se o kurzu dozvíte ve třetí kapitole.

Většina našich snah o zakládání sborů není prakticky ničím víc než jen „přesouváním svatých“. Není to růst tak, jak by si to představoval Nový zákon. Aktuální potřebou je to, aby Pán žně přidal další

lidi k těm, kteří už jsou spaseni. Model zakládání sborů, který ukazuje příklad Lydie, se opírá o znovuzrození. Když již víme, co bylo normou v rané církvi, můžeme si to nyní představit v mysli a spoléhat se na to, že Bůh bude konat své dílo spasení. Pak uvidíme, jak jeho království přichází do životů jednotlivců, kteří pak budou vedeni, aby zakládali nové sbory úplně jiným způsobem.

Otázky k diskusi:

- Jaký řetěz by vám jako zakladatelům sboru bránil v tom, abyste se pustili do zakládání sborů opírajícího se o obrácení, kdybyste byli na slonově místě?
- Co potřebujete přestat dělat, abyste mohli vidět hojnou žně?
- Jak by vyhlídka na zakládání sborů opírající se o obrácení změnila vaše modlitby a životní styl? Vysvětlete to.